

Vuosikertomus 2024

EVO

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus 4

Vuosi 2024..... 6

Omistajat, hallinto ja henkilökunta..... 8

Energiahuolto 10

Vesihuolto 12

Tunnuslukuja 17

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus 21

Vesilaitos tuloslaskelma..... 23

Vesilaitos tase24

Vesilaitoksen rahoituslaskelma..... 26

Tuloslaskelma..... 28

Tase 30

Rahoituslaskelma 32

Tilintarkastuskertomus 34

Vuosikertomus 2024

Toimitusjohtajan katsaus

STRATEGIAN TOTEUTUMINEN

EVO:n strategian mukaisesti tehtävänä on tuottaa omistajillemme eli osuuskunnan jäsenillemme arjen elintärkeitä palveluita luotettavasti, puhtaasti, mahdollisimman edullisesti ja kannattavasti. EVO takaa tarvittavien palveluiden tuotannon ja kehittää osaltaan kaupungin elinvoimaisuutta.

Strategian keskeisimpinä tavoitteina on laajentaa energiapalveluitamme, kasvattaa kiertotalousliiketoimintaa sekä käynnistää vastuullisuusohjelma, jonka keskiössä on valittujen vastuuteemojen läpinäkyvä mittaaminen ja vastuullisuudesta avoimesti viestiminen.

EVO:n toiminnan mittaamiseen on luotu seurantamittaristo, jossa seurattavia osioita on kuusi, strategian toteutuminen, toiminnan tehokkuus, sidosryhmien antama palaute, talous, henkilöstö – ja asiakastyytyväisyys. Mittariston perusteella luodaan vuosittainen EVO-indeksi. EVO-indeksi vuodelta 2024 on 25 (vuonna 2023 EVO-indeksi oli 24). Asiakastyytyväisyyttä mitattiin loppuvuonna 2024 tehdyllä kyselyllä, johon saatiin 953 vastausta. Kokonaisarvosanaksi asiakkaamme antoivat 1-5 asteikolla 4.1 ja NPS oli +51, joka osoittaa, että asiakkaat ovat tyytyväisiä.

EVO sai vuonna 2024 käyttöoikeuden Mäntyselän teollisuusalueelle tehtyyn pienpuuterminaaliliin. Terminaalikentän koko on 6 hehtaaria. Elokuussa 2024 haettiin pienpuuterminaalitoiminnoille ympäristölupaa. Samassa yhteydessä käynnistettiin energiapuuran varastointi, haketus ja sahan sivutuotteiden varastointi. Varastointi voitiin käynnistää etupainotteisesti, koska varastoivat määrät olivat vähäisiä. Ympäristölupa puuterminaalille myönnettiin vuoden 2025 alkupuolella.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Selvitystyö yhdyskuntajäteliikkeen ja lämmön tuotannossa syntyvän tuhkan ravinteiden jalostamiseksi jatkuu. Ympäristöministeriö myönsi vuonna 2022 tutkimushankkeeseen 70 %:n avustuksen. Hankkeelle on saatu jatkoaikaa kevääseen 2025.

Vesihuollon ja lämpöhuollon toiminta- ja huoltovarmuutta parannettiin lisäämällä varavoimakaapasiteettia. EVO:n varautumis- ja valmiussuunnitelmaa päivitettiin vuoden aikana.

Mäntyselän jäteveden puhdistamo on ollut toiminnassa kolme vuotta. Puhdistustulokset ovat olleet lupaehdot alittavia ja odotusten mukaisia. Jäteveden puhdistuksen optimointijärjestelmän käyttöönotto Mäntyselän jäteveden puhdistamolla eteni suunnitellusti ja järjestelmä otettiin käyttöön myös loppuvuodesta Rukan jäteveden puhdistamolla.

Toiminnalliset tavoitteet puhtaan veden jakelussa, jäteveden puhdistamisessa ja kaukolämmön tuotannossa ja jakelussa saavutettiin hyvin. Tuotannossa ja jakelussa esiintyi vain vähäisiä häiriöitä eikä niistä aiheutunut kuluttajille merkityksellistä haittaa.

Kaukolämpöenergiaa myytiin vuoden 2024 aikana 117 368 MWh. Kulutus laski 2,0 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Laskutettu vesimäärä oli 776 124 m³. Laskutettu vesimäärä laski 2,3 % edellisestä vuodesta.

Laskutettu jätevesimäärä oli 849 842 m³ ja laskutettu jätevesimäärä oli 2,3 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Uusia liittymiä kirjattiin vesijohtoverkostoon 37 kpl, viemäriverkostoon 33 kpl sekä kaukolämpöverkostoon 7 kpl.

Vesi- ja lämpöhuollon toiminnan varmistaminen nyt ja tulevaisuudessa oli koko vuoden ajan toimintaamme ohjaava päämäärä.

TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Taloudelliset tavoitteet saavutettiin pääosin budjetoidun mukaisesti. Vuoden 2024 aikana hankittiin energiapuuta kaukolämpötuotannon polttoainevarannon turvaamiseksi yhteensä yli 21 000 kiintokuutiota. Kaiken kaikkiaan EVOlla oli vuoden 2024 lopussa puuta varastossa lämmöntuotantoa varten yhteensä noin 26 000 kiintokuutiota. Energiapuuhankinta ja puuden varastointi sitoi pääomaa noin 1,2 miljoonaa euroa. Kirjanpidollisesti tämä vaati varaston muutoskirjauksen, koska hankitut puut päättyvät kaukolämmön polttoaineeksi kuivatus ja haketusprosessin jälkeen vasta vuonna 2025–2026.

Varastonmuutoskirjauksen myötä osuuskunnan tilinpäätös käyttötalouden osalta osoittaa noin 1 miljoonan euron ylijäämää. Osuuskunnan investoinnit vuonna 2024 olivat 724 000 euroa ja pitkäaikaista lainaa lyhennettiin 1,3 miljoonalla eurolla. Nettorahoitustulokseksi muodostui 637 000 euroa. Tilikauden aikana purettiin osuuskunnan pitkäaikaisia sijoituksia yhteensä 400 000 eurolla, josta tulosvaikutteista osuutta oli 167 000 euroa. Tällä turvattiin kassanhallintaa toimintavuoden aikana.

Osuuskunnan poistopohja on edelleen puhdistamoinvestointien takia raskas ja tulee näky-mään talouden luvuissa myös vielä tulevina vuosina.

ADVEN Oy ja EVO sopivat marraskuussa 2024 sähkökattilan ja kaukolämpöakun rakentamisesta Mäntyselän teollisuusalueelle. Sähkökattila on kuin suuri vedenkeitin. Vesi kuumennetaan edullisen sähkön aikana vastuksilla ja saatu lämpö siirretään kaukolämpöverkkoon. Vähäisen lämmönkulutuksen ja edullisen sähkön aikana sähkökattilalla kuumennettu vesi varastoidaan akkuun, josta se sitten puretaan esimerkiksi lämmön kulutushuippujen aikana kaukolämpöverkostoon.

Sähkökattila ja akku vakauttavat kaukolämmön hintaa ja lisäävät polttamisesta riippumaton-ta kaukolämmön tuotantoa sekä kaukolämmön tuotannon huoltovarmuutta.

Sähkökattila ja akku tulevat olemaan tuotantokäytössä vuoden 2027 alusta alkaen.

HENKILÖSTÖ EVON VOIMAVARANA

Kiitän koko henkilökuntaa suuresti kuluneesta vuodesta. Motivoitunut, osaava ja innostunut henkilökunta tekee osuuskunnastamme omistajilleen laadukkaita elämän perushyödykkeitä tuottavan organisaation.

EVO on edelleen vahva, vakavarainen ja vastuullinen osuuskunta. Näillä eväillä on hyvä lähteä kohti tulevien vuosien haasteita.

Mika Mankinen
toimitusjohtaja

EVO on edelleen vahva, vakavarainen ja vastuullinen osuuskunta.

VUODEN 2024 MERKKIPAALUJA

TAMMIKUU

Vuoden 2024 tammikuu oli pitkstä aikaa talvisen kylmä. Keskilämpötila oli -14,7 astetta, kun vuoden 2023 tammikuun keskilämpötila oli -6,2 astetta. Kuusamon kiinteistöt pysyvät lämpiminä pääsääntöisesti fossiilivapailla polttoaineilla. EVO käyttää polttoaineena Kirkonkylän kaukolämmön tuotannossa pääasiassa energiarangasta haketettua puuta, sahanpurua ja -kuorta. Turvetta käytetään ainoastaan tukipolttoaineena. Ruokalla ei turvetta käytetä ollenkaan.

1
VUOSI 2024

HELMIKUU

Helmikuussa käynnistyi jälleen tulevan kesän kesätyönhaku. EVOlla haettiin tulevan kesän töihin viisi kesätyöntekijää työskentelemään käytön ja kunnossapidon, lämpö- ja voimalaitosten käyttötehtävien sekä verkostorakentamisen parissa. Asiakkaita muistuteltiin myös pitkien pakkauskausien jatkuessa vesijärjestelmien jäätymisriskeistä ja niihin varautumisesta. Pitkäaikainen asiakaspalvelusihteeri Marja-Leena Maikku jäi ansaittujen vapaiden viettoon.

MAALISKUU

Kuusamon yhteen keskeisimpään maamerkkiin eli vesitorniin päätettiin maalata murali. Tämän myötä käynnistettiin ideakilpailu muralin aiheesta. Taitelijaksi muuraaliprojektiin valittiin arkkitehti Timo Tyynismaa Oulusta. Ideakilpailu poiki monia hienoja ideoita maalausta varten.

3

TOUKOKUU

EVO otti toukokuussa käyttöön tekstiviestipalvelun, jolla tiedotetaan asiakkaita etukäteen suunnitelluista käyttökatkoista tai äkillisestä vesi- ja lämpöhuollon häiriötilanteesta. Osuuskuntakokous pidettiin 8.5.2024.

5

HEINÄKUU

Verkostolla rakennettiin jälleen ahkerasti kesän aikana. Uusia vesi-, viemäri- ja kaukolämpöliittymiä tehtiin pitkin kesää ja Tolpanniemessä jatkettiin talohaarojen saneeraustöitä Urpiaisentien ja Kaakkurintien alueella.

7

SYYSKUU

Syksyn edetessä EVO järjesti viherrakentamisviikon, jolloin asiakkaille luovutettiin veloituksetta viherrakentamiseen tarkoitettua kompostimultaa. Vesitorni sai yllleen arkkitehti Timo Tyynismaan toteuttaman vaikuttavan muralin. Teoksen keskiössä on kuukkeli, pohjoisten metsien onnenlintu, joka on tunnettu erityisesti metsämiehen ystävänä. Kuukkeli symboloi onnekkaita sattumuksia ja saa nyt ilahduttaa korkeuksissa niin paikallisia asukkaita kuin vierailijoitakin.

9

MARRASKUU

Asiakaslehti ilmestyi marraskuussa. Tällä kertaa lehdessä paneuduttiin muun muassa Kuusamon puhtaan pohjaveden merkitykseen, LieRaKi-hankkeen viimeisiin kuulumisiin sekä häiriötiedottamiseen. Kaukolämmön tulevaisuutta esittelevässä jutussa avattiin, miten biopolttoaineet ja tekoäly tulevat optimoimaan energiantuotantoa.

11

HUHTIKUU

EVO kutsui huhtikuussa kaikki viimeisen kymmenen vuoden aikana EVOlta eläköityneet työntekijät kahville ja yhteiseen kuulumistenvaihtohetkeen. Yhdessä vietetty hetki kahvikupin äärellä oli täynnä iloa ja muistoja. Eläköityneiden EVOlla tekemä työ on jättänyt jäljen, joka kantaa pitkälle.

KESÄKUU

Kesäkuussa vesitornilla pidettiin kulutusweb-päivä, jossa henkilökunta opasti asiakkaita kulutusweb-palvelun käyttönotossa. Samalla pääsi ihailemaan Kuusamon maisemia vesitornista käsin. Tarjolla oli luonnollisesti kahvia ja makkaraa ja kaupan päälle vielä Kuusamon Kirkas-logolla varustettu ämpäri.

ELOKU

Lämmöntuotantolaitoksia huollettiin myös kesän aikana. Advenin omistuksessa olevaa voimalaitosta muokattiin sopimaan entistä paremmin hakepolttoaineen käyttöön. Rukan biolämpölaitoksella tehtiin myös kattilamuutoksia lämmöntuotantotehon lisäämiseksi. Muutoksilla varmistettiin, että talviaikana lämmöntuotanto on mahdollisimman pienipäästöistä ja toimitusvarmaa.

LOKAKUU

Asiakastytyväisyysskysely käynnistyi. EVO kartoittaa vuosittain oman toiminnan laatu-tekijöitä asiakastytyväisyyden tutkimuksella. Asiakastytyväisyysskyselyn kokonaisarvosanaksi muodostui 4,1 ja NPS-luvuksi +51, mikä osoittaa, että EVO:n asiakkaat ovat uskollisia ja tyytyväisiä. Rakennuskausi saatiin myös onnistuneesti päätökseen. Asiakkaita muistuteltiin kulutuswebin käytöstä ja sen hyödyistä mm. vesivuotojen osalta.

JOULUKUU

EVO ja Adven sopivat kaukolämmön tuotannon uudistamisesta Kuusamon keskustassa: Adven rakentaa Kuusamoon uuden 15 megawatin sähkökattilan ja 2500 kuution kokoisen kaukolämpöakun. Adven on toimittanut Kuusamon voimalaitokselta EVOlle kaukolämpöä jo yli 30 vuoden ajan. Uusi energiakeskus tulee sijoittumaan Mäntyselän bioteollisuusalueelle ja hankkeen on määrä olla tuotantokäytössä vuoden 2027 alusta alkaen.

Omistajat, hallinto ja henkilökunta

OMISTAJAT JÄSENMÄÄRÄ, OMISTUS JA OSUUSMAKSU

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta on perustettu 1950 ja sen omistaa jäsenet. Jäsenmäärä vuoden 2024 lopussa oli 4510 ja 31.12.2024 osuuksia oli yhteensä 5.109.624 kpl.

Osuusmaksua peritään 0,25 €/rakennus-m3 ja se suoritetaan vesi- ja/tai viemäriliittymän yhteydessä.
Osuusmaksupääoma 31.12.2024 on 1.251.980,80 €.
Jäsenien maksamia siirto- ja palautuskelpoisia jäsenmaksuja on yhteensä 32.905.463,59 €.

HALLINTO OSUUSKUNTAKOKOUS

Varsinainen osuuskuntakokous pidettiin 8.5.2024. Kokouksessa käsiteltiin osuuskunnan sääntöjen kohdassa 17 määrätyt asiat.

HALLITUS 1.1.-31.12.2024 VARSINAINEN JÄSEN

puheenjohtaja	Anne-Kaisa Olva
varapuheenjohtaja	Harri Lämsä
jäsen	Mikko Hiltula
jäsen	Kimmo Korpua
jäsen	Jyrki Saarela
jäsen	Henrik Riipinen
jäsen, sihteeri	Mika Mankinen

Varajäsenet: Juha Lehtoaho ja Risto Rontti

Hallitus kokoontui 15 kertaa ja pöytäkirjoihin kirjattiin 134 kohtaa.

TILINTARKASTAJAT

Varsinainen tilintarkastaja on KPMG Oy, vastuullinen tilintarkastaja Matti Keskitalo (JHT, KHT)

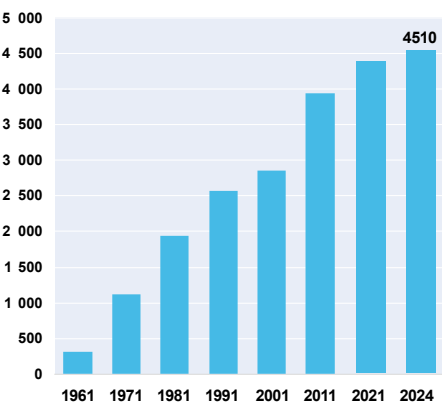
JOHTORYHMÄ

Toimitusjohtaja Mika Mankinen, talous- ja hallintopäällikkö Merja Kemppainen verkostopäällikkö Kimmo Viinikka, voimalaitospäällikkö Lauri Kilpijärvi, suunnittelu- ja asiakaspäällikkö Sami Moilanen sekä työnjohtajat Jukka Mursu ja Juho Hyrkäs.

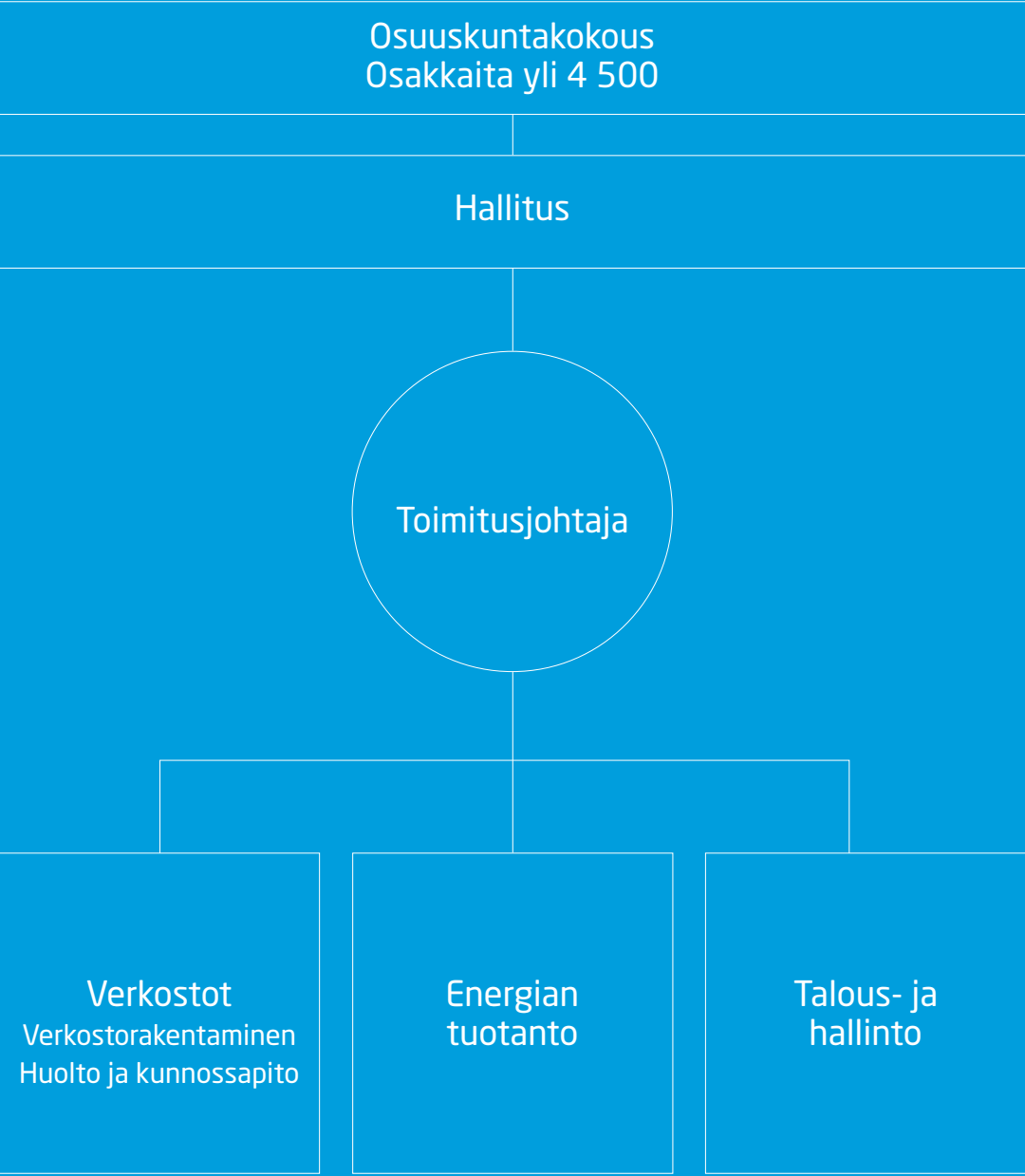
HENKILÖKUNTA

Osuuskunnan palveluksessa oli toimintavuonna vakituiseissa työsuhteissa 32 henkilöä.

JÄSENMÄÄRÄN KEHITYS 1961-2024

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta

Energiahuolto

TUOTANTO
KESKUSTAN LAITOKSET JA RUKAN BIOLÄMPÖLAITOS:

Vuosi 2024 oli Torangin voimalaitoksen 31. käyttövuosi. Laitoksen omistaa Adven Oy.

Kaukolämpö tuotetaan pääasiassa Torangin voimalaitoksella (18 MW + 5 MW). Kesäseisokin ajan lämmön tuotanto tehtiin omalla kpa-laitoksella (7,5 MW + 12 MW + 6 MW) ja lisäksi sillä tasataan huipputehojen tarpeita pakkaskausina. Rukan alueen energia tuotetaan biolämpökeskuksessa (4 MW + 3 MW).

Keskustassa ja Rukalla tuotettiin kaukolämpöenergiaa vuonna 2024 yhteensä 148 253 MWh, josta Torangin voimalaitos mukaan lukien lauhdutin tuotti 110 212 MWh. Voimalaitoksen bruttosähköntuotanto oli 11 999 MWh.

Torangin voimalaitos 94 436 MWh + lauhdutin 15 776 MWh 110 212 MWh
Näverintien lämpölaitos 21 648 MWh
Rukan lämpölaitos12 778 MWh
Pellettilämpölaitos3 615 MWh

Polttoaineita tuotannossa käytettiin yhteensä 163 000 MWh, joista kotimaisia polttoaineita oli keskustassa 98 % ja Rukalla 96,5 %. Turpeen osuus tuotannosta oli n. 13 %.

Lisäksi kaukolämpöenergiaa ostettiin Leppäkosken Lämpö Oy:ltä yhteensä 5 996 MWh.

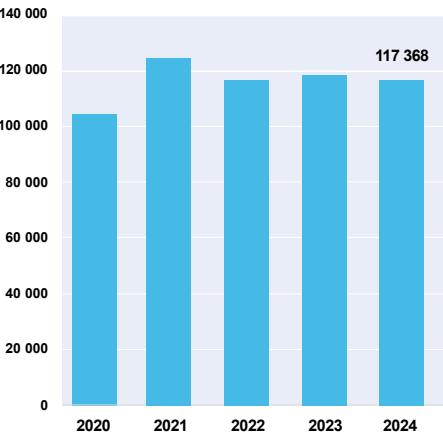
VARAÖLJYLAITOKSET:
Varaöljykeskuksilla tuotettiin kaukolämpöä huippupakkasilla 0 MWh. Varalaitoksia ei käytetty.

MYYNТИ
Kaukolämpöenergiaa myytiin vuoden 2024 aikana 117 368 MWh. Kulutus väheni 1,9 % eli 2 272 MWh. Vuoden keskilämpötila oli + 2,3 °C, joka oli 0,65 astetta korkeampi kuin edellisenä vuonna.

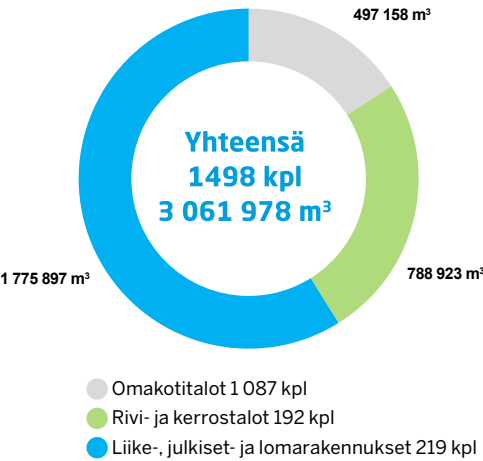
Kaukolämmön myyntituotot olivat 11,007 milj. €, jossa kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 14,6 %. Energiahintoihin ja perusmaksuihin tehtiin korotuksia 1.1.2024.

KULUTTAJAT
Kaukolämpöverkostoon on liitetty yhteensä 3 061 978 rakennuskuutiometriä ja mittauspisteitä on 1 498 kpl. Tilausteho oli vuoden lopussa 92 405,5 kW ja tilausvesivirta 1 911,58 m³/h. Vuoden 2024 aikana liitettiin verkostoon 7 uutta kuluttajaa, yhteensä 13 274 rakennus-m³.

KAUKOLÄMMÖN MYYNTI (MWH)
2020-2024

TUOTANTO
Rakennustyypeittäin kaukolämpöverkostoon liitetyt kulutuspiisteet:

LÄMPÖINDEKSIT
Normeeratut lämpöindeksit rakennustyypeittäin: kWh/m³/a

Omakotitalot	73
Rivitalot	88
Kerrostalot	69
Liike- ja julkiset rakennukset	57

Verkostot, lämpökeskukset, säiliöt

TOIMINTAVUODEN LOPUSSA OLI OSUUSKUNNAN OMISTUKSESSA:

	km	
RUNKOVERKOSTOA	62,83	
TALOJOHTOA	50,62	
	MW	m³
KIINTEÄN POLTTOAINEEN LÄMPÖKESKUS	29,5	
Polttoainesiilo		700 + 700
Öljysäiliö		100
RUKAN BIO-LÄMPÖKESKUS	4+3	
Polttoainesiilo		400
Kevytöljysäiliö		50
RUKAN LÄMPÖKESKUS	3+3	
Kevytöljysäiliöt		25 + 5
LOUHEN SIIRRETTÄVÄ LÄMPÖKESKUS	0,8 (vara)	
Kevytöljysäiliöt		12 + 5
TORANGIN LÄMPÖKESKUS	1,4 (vara)	
Kevytöljysäiliö		3
AMMATTIKOULUN LÄMPÖKESKUS	8,6 (vara)	
Kevytöljysäiliöt		300 + 50
TOLPANNIEMEN VARALÄMPÖKESKUS	4 (vara)	
Kevytöljysäiliöt		50 + 5
SIIRRETTÄVÄ LÄMPÖKESKUS	0,47 (vara)	
Kevytöljysäiliö		5
KYLPYLÄN VARALÄMPÖKESKUS	1,25 + 1,25 (vara)	
Kevytöljysäiliö		20
PELLETTILÄMPÖKESKUS	3	
Kevytöljysäiliö		20
SAVUKAASULAUHDUTIN	5	
KIRKKOTIEN PAINEENKOROTUSASEMA		
UIMAHALLIN PAINEENKOROTUSASEMA		
LÄNSI-RUKAN PAINEENKOROTTAMO		
ITÄ-RUKAN PAINEENKOROTTAMO / PAINEENALENTAMO		

RAKENTAMINEN
Vuoden 2024 aikana rakennettiin kaukolämmön talohaaroja 445 m. Lämmöntoimituksen varmentamiseksi tehtiin normaaleja huolto- ja korjaustöitä verkostossa koko toiminta-alueella. Tolpanniemessä jatkettiin talohaarojen uusimista ja vuonna 2024 talohaaroja uusittiin yhteensä 25 kappaletta ja työ jatkuu myös tulevana vuosina.

UUSI ENERGIASEKUS
Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta ja Adven Oy tekivät marraskuussa 2024 sopimuksen uudesta energiakeskuksesta, joka koostuu 110 kV: sähköliittymästä, sähkökattilasta ja energiavarastosta.

Uusi energiakeskus sijoittuu Mäntyselän teollisuusalueelle, mikä haajuttaa energiantuotantoa ja lisää sen luotettavuutta. Adven Oy rakentaa alueelle 15 megawatin tehoisen sähkökattilan ja 2500 kuution kokoinen lämpöakun. Uuden energialaitoksen rakentaminen alkoi vuoden 2025 alussa ja tavoitteena on, että uusi laitos on käytössä vuoden 2027 alussa. Energiakeskuksessa tuotettavan lämpöenergian arvioitu määrä on noin 50 000 MWh vuodessa. Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta vastaa energiakeskuksen käytöstä ja ostaa Adven Oy:ltä tulevan energian kaukolämpöverkostoonsa.

Vesihuolto

VEDEN KULUTUS JA MYYNTI

Toimintavuotena vedenottoilta verkostoon pumpattu vesimäärä oli 986 576 m³ eli keskiarvona 2 703 m³ vuorokaudessa.

Laskutettu vesimäärä oli 776 124 m³. Laskutettu vesimäärä oli 2,3 % pienempi edelliseen vuoteen nähden.

Rukan osuus laskutetusta vesimäärästä oli 210 006 m³, jossa kasvua edelliseen vuoteen 5,4 %. Rukan osuus on 27 % kokonaisvesi määrästä.

Kaikki verkostoon toimitettava vesi on erittäin hyvälaatuista, lisääineistamatonta pohjavettä.

Talousvettä myytiin myös Kuolion, livaaran ja Itä-Kuusamon vesiosuuskunnille yhteensä 16 246 m³.

Vesihuollon myyntituotot olivat 1,765 milj. €. Vesihuollon myyntituottoihin sisältyy liittymismaksuja 177 t€.

JÄTEVEDEN KÄSITTELY JA MYYNTI

Jäteveden puhdistamoilla käsiteltiin jätevesiä 1 215 144 m³ eli keskimäärin 3 329 m³ vuorokaudessa. Laskutettu jätevesimäärä oli 849 842 m³ ja laskutettu jätevesimäärä oli 2,3 % suurempi kuin edellisenä vuotena. Rukan osuus laskutetusta jätevesimäärästä oli 210 967 m³, jossa kasvua edelliseen vuoteen 11 %. Rukan osuus on 25 % kokonaisvesimäärästä.

Jäteveden myyntituotot olivat 3,044 milj. €. Jäteveden myyntituottoihin sisältyy liittymismaksutuloja 164 t€.

RAKENTAMINEN:

Vuoden 2024 suurimmat yksittäiset verkostojen rakennuskohteet olivat Rukalla Vuosselin jätevedenpumppaamon saneeraus ja Rukalla sijaitsevan Plantingin alueen runkoviemärin saneeraus 700 m. Molempien kohteiden rakentaminen toteutettiin omana työnä lukuunottamatta Vuosselin jätevedenpumppaamon SIA-suunnittelua, jonka toteutti Slatek Oy.

VERKOSTOT:

Vesi- ja viemäriverkostoa rakennettiin toiminta-alueelle: vesijohtoverkostoa 0,9 km ja viemäriverkostoa 1,4 km.

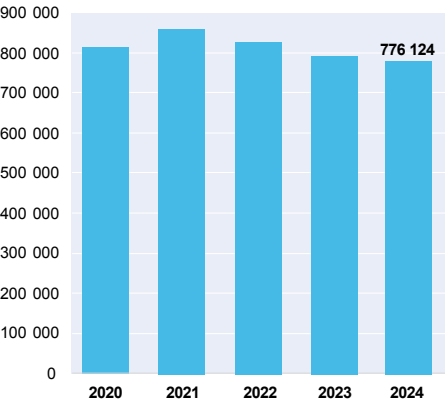
Vesijohtoverkostossa suoritettuja kunnossapitotöitä olivat vuotojen ja venttiilien korjaukset ja verkoston huuhtelut. Viemäriverkoston kunnossapidossa suoritettiin myös erilaisia korjaustöitä ja tukosten poistamista.

LIITYMÄT:

Vesijohtoverkostoon liitettiin yhteensä 29 062 rakennuskuutiometriä (37 liittymää) ja viemäriverkostoon 27 796 rakennuskuutiometriä (33 liittymää).

Liittymismaksutuloja kertyi vesi- ja viemäri liittymistä yhteensä 341 297 €.

LASKUTETTU TALOUSVESI (m³) 2020-2024

VESI- JA VIEMÄRIHUOLLON KÄYTÖSSÄ ON:

- vesijohtoverkostoa 619,0 km
- viemäriverkostoa 517,6 km
- pohjavedenottoja 14 kpl
- vesitorni 1850 m³
- Rukan alavesisäiliö ja huoltorakennus 800 m³
- Itä-Rukan alavesisäiliö 250 m³
- paineenkorottajia 14 kpl
- Kaupungin biol.-kemiallinen puhdistamo
- Rukan biol.-kemiallinen puhdistamo
- Rukan jätevesien tasausallas
- viemäriverkostonpumppaamoita 129 kpl
- Pajatie varasto-, huolto- ja väestönsuojarakennus 2 375 m³
- Pajatie kylmävarasto 2.815 m³ + 564 m³
- toimitalo 1 624 m³
- Rukan linkkimasto

Hinnasto 1.1.- 31.12.2024

	Alv 0%		Alv 25,5%	
OSUUSMAKSU (osuusmaksu on arvonlisäveroton)	0,25	€/rak.m³		
LIITYMISMAKSU				
Omakotitalo, vesijohto kaava-alue, 1-asuntoinen	1 848,00	€/kpl	2 319,24	€/kpl
Omakotitalo, vesijohto haja-asutusalue, 1-asuntoinen ja Rukalla	3 432,00	€/kpl	4 307,16	€/kpl
Vesijohto kaava-alueella, muut rakennukset	2,82	€/rak.m³	3,54	€/rak.m³
Omakotitalo, viemäri kaava-alue, 1-asuntoinen	1 848,00	€/kpl	2 319,24	€/kpl
Omakotitalo, viemäri haja-asutusalue, 1-asuntoinen ja Rukalla	3 432,00	€/kpl	4 307,16	€/kpl
Viemäri kaava-alueella, muut rakennukset	2,82	€/rak.m³	3,54	€/rak.m³
Vesijohto haja-asutusalueella ja Rukalla, muut rakennukset	5,64	€/rak.m³	7,08	€/rak.m³
Viemäriverkosto haja-asutusalueella ja Rukalla, muut rakennukset	5,64	€/rak.m³	7,08	€/rak.m³
Loma-asunnot vesiverkosto	8,46	€/rak.m³	10,62	€/rak.m³
Loma-asunnot viemäriverkosto	8,46	€/rak.m³	10,62	€/rak.m³
Kaukolämpöliittymä, omakotitalo 1-asuntoinen	4 140,00	€/kpl	5 195,70	€/kpl
Muut rakennukset erillistariffin mukaan				

MITTARIMAKSU	Alv 0%		Alv 25,5%	
VESI-JA JÄTEVESIMAKSUT				
Vesimaksu, kaupunki	1,32	€/m³	1,66	€/m³
Vesimaksu, Ruka	1,32	€/m³	1,66	€/m³
Jätevesimaksu, kaupunki	2,88	€/m³	3,61	€/m³
Jätevesimaksu, Ruka	2,88	€/m³	3,61	€/m³
Perusmaksu, vesihuolto, omakotitalo, yksiasuntoinen	57,50	€/v	72,16	€/v
Perusmaksu, vesihuolto, loma-asunnot	0,49	€/rak.m³	0,61	€/rak.m³
Perusmaksu, vesihuolto, muut rakennukset	0,16	€/rak.m³	0,20	€/rak.m³
Perusmaksu, liikerakennukset	0,14	€/rak.m³	0,18	€/rak.m³

KAUKOLÄMPÖ

Kaukolämmön energiamaksu (kaupunki)	71,96	€/MWh	90,31	€/MWh
	=7,196	snt/kWh	=9,031	snt/kWh
Kaukolämmön energiamaksu (Ruka)	90,62	€/MWh	113,73	€/MWh
	=9,062	snt/kWh	=11,373	snt/kWh
Kaukolämmön perusmaksu, omakotitalo	290,87	€/a	365,04	€/a
Muut rakennukset erillistariffin mukaan				

Jätevesien käsittely ja johtaminen

Rukan puhdistamo

Rukan alueen jätevedet puhdistetaan Rukan puhdistamolla ja johdetaan jätkivalutuskentän kautta Kesäjokeen. Lupa on voimassa alla olevilla ehdoilla 2027 loppuun asti.

LUPAEHDOT	ENIMMÄISPITOISUUS		VÄHIMMÄISTEHO
	1.11.-30.4.	1.5.-31.10.	
BOD _{7ATU}	15 mg/l O ₂	10 mg/l O ₂	ja 95 %
Kokonaisfosfori	0,30 mg/l	0,20 mg/l	ja 95 %
Kokonaistyyppi	15 mg/l	15 mg/l	tai 70 %
Ammoniumtyyppi	8 mg/l	6 mg/l	tai 90 % *
Kiintoaine	15 mg/l	15 mg/l	ja 90 %
CODcr	125 mg/l O ₂	125 mg/l O ₂	ja 75 %

* laskettuna käsittelemättömän jäteveden kokonaistyyppien ja laitokselta lähtevän veden ammoniumtyypin määrästä.

Raja-arvot tulee saavuttaa kokonaistyyppien osalta vuosikeskiarvoina ja ammoniumtyypin osalta puolivuosiskeskiarvoina laskettuna ja muilta osin neljännesvuosiskeskiarvoina laskettuna, ohjauksutukset ja poikkeustilanteet mukaan lukien. Puhdistamolta lähtevä kokonaisfosforikuormitus saa olla enintään 40 kg vuodessa.

TOTEUMALUVUT 2024

	ENIMMÄISPITOISUUS	PUHDISTUSTEHO
BOD _{7ATU}	1,9 mg/l	99 %
Kokonaisfosfori	0,38 mg/l	95 %
Kokonaistyyppi	23 mg/l	55 %
Ammoniumtyyppi	8,6 mg/l	83 %
Kiintoaine	3,7 mg/l	99 %
CODcr	17 mg/l	97 %

Rukan puhdistamossa on käytössä kantoaineprosessi, jossa biologisen osan altaissa on noin 1/3 osa tilavuudesta täytetty muovisilla kantoainekiekoilla. Ne muodostavat erittäin suuren pinta-alan biologiselle kasvustolle. Näin allastilavuus on pienempi kuin perinteisissä prosesseissa. Jälkipäässä lietekasvusto erotetaan puhdistetuista jätevesistä flotaatiossa.

Rukan puhdistamon tarkkailukaudelle marraskuu 2023- lokakuu 2024 ympäristöluvan mukaisiin puhdistusvaatimuksiin yllettiin BOD₇:n, kokonaisfosforin, kiintoaineen ja CODcr:n osalta kaikilla vuosineljänneksillä ja kokonaisfosforin osalta pääosin kaikilla neljänneksillä. Kokonaisfosforin lupaehtojen ylityksiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä oli syynä joulukuun 2023 tarkkailukerta, jossa ferrisulfaatin syöttöputki oli päässyt osittain sakkautumaan ja prosessi oli häiriötillassa tarkkailukerran aikana. Putken sakkautuminen huomattiin tarkkailukerran jälkeen ja prosessi palautui nopeasti normaaliksi.

Lupaehtojen toteutumista tarkastellaan kokonaistyyppien osalta vuosikeskiarvoina ja ammoniumtyypin osalta puolivuosiskeskiarvoina. Ympäristöluvan vaatimustaso ei täytynyt kokonaistyyppien osalta vuosikeskiarvona laskettuna vuonna 2024. Ammoniumtyypin osalta luvan vaatimuksiin yllettiin puolivuosiskeskiarvona vuoden toisella vuosipuoliskolla, mutta ensimmäisen vuosipuoliskon keskiarvot eivät yltäneet luvassa esitettyihin raja-arvoihin. Ammoniumtyypin puolivuosiskeskiarvot olivat ensimmäisellä vuosipuoliskolla 11,8 mg/l ja 79 %, sekä toisella vuosipuoliskolla 4,9 mg/l ja 89 %.

Puhdistamon kokonaisfosforin kokonaiskuormitus (29,3 kg/a) oli selvästi alle luvassa esitetyn raja-arvon (40 kg/a).

Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukainen vaatimustaso täyttyi BOD₇:n, kiintoaineen ja CODcr:n osalta tarkkailuvuoden jokaisella tarkkailukerralla ja kokonaisfosforin osalta vuosikeskiarvona laskettuna. Asetuksen vähimmäisvaatimuksista kuitenkin jäätin kokonaistyyppien osalta vuosikeskiarvoina laskettuna.

Mäntyselän puhdistamo

Kuusamon kaupungin ja Kuusamon Juusto Oy:n jätevedet on johdettu Mäntyselän jätevedenpuhdistamolle lokakuusta 2021 alkaen. Mäntyselän puhdistamo sijaitsee Kuusamon länsipuolella noin neljän kilometrin päässä Kuusamon keskustasta. Jätevedet johdetaan Mäntyselän uudelle puhdistamolle vanhan Torangin puhdistamoalueen kautta. Mäntyselässä puhdistetut jätevedet johdetaan painovoimaisesti purkuputkea pitkin takaisin Torangin puhdistamoalueelle ja edelleen Torankijärveen.

Mäntyselän jätevedenpuhdistamon ympäristölupaehdot ovat seuraavanlaiset:

LUPAEHDOT	ENIMMÄISPITOISUUS	PUHDISTUSTEHO
BOD _{7ATU}	10 mg/l O ₂	ja 95 %
Kokonaisfosfori	0,25 mg/l	ja 95 %
Kokonaistyyppi	15 mg/l	tai 70 %
Ammoniumtyyppi	8 mg/l	tai 90 %
Kiintoaine	15 mg/l	ja 90 %
CODcr	70 mg/l	ja 85 %

Puhdistamon kokonaisfosforin kuormitusmäärä saa olla enintään 150kg/a.

TOTEUMALUVUT 2024

	ENIMMÄISPITOISUUS	PUHDISTUSTEHO
BOD _{7ATU}	7,3 mg/l	97 %
Kokonaisfosfori	0,13 mg/l	99 %
Kokonaistyyppi	16 mg/l	71 %
Ammoniumtyyppi	4,2 mg/l	92 %
Kiintoaine	5,1 mg/l	99 %
CODcr	20 mg/l	98 %

Mäntyselän puhdistamossa on käytössä aktiivilieteprosessi, jossa on ilmastus ja jälkiselkeytys sekä fosforinpoisto ferrisulfaatilla ja alumiinisulfaatilla tai polyalumiinikloridilla. Typenpoisto tapahtuu DN-prosessilla. Prosessi on toteutettu pääosin kaksilinjaisena ja se sisältää seuraavat prosessivaiheet:

- virtaaman tasaus
- sako- ja umpikaivolietteen vastaanotto
- esikäsittely: välppäys, hiekan ja rasvanerotus ja esiselkeytys
- biologinen käsittely: aktiivilieteprosessi
- jälkiselkeytys: laskeutus
- tertiäärikäsittely: kiekkosuodatus
- lietteenkäsittely: sakeutus, ruuvikuivaus ja purku kuljetuskalustoon.

Vuonna 2024 ympäristöluvan vaatimuksiin Mäntyselän jätevedenpuhdistamolla yllettiin kokonaisfosforin, kiintoaineen ja CODcr:n osalta kaikilla vuosineljänneksillä ja BOD₇:n osalta pääosin kaikilla vuosineljänneksillä. BOD₇:n pitoisuus ja puhdistusteho jäivät ympäristöluvan vaatimuksista vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Lupaehtojen toteutumista tarkastellaan kokonaistyyppien osalta vuosikeskiarvoina ja ammoniumtyypin osalta puolivuosiskeskiarvoina. Ympäristöluvan vaatimustaso täyttyi ammoniumtyypin osalta vuoden kummallakin puoliskolla puolivuosiskeskiarvoina laskettuna. Kokonaistyyppien osalta ympäristöluvan ehdot saavutettiin vuosikeskiarvoina laskettuna, sillä pitoisuus ja poistoteho ovat luvan mukaan vaihtoehtoisesti saavutettavia.

Puhdistamolta lähtevä fosforin kokonaiskuormitus oli vuoden 2024 aikana yhteensä 117 kg. Ympäristöluvan mukaan vesistöön johdettu fosforin kokonaiskuormitus saa olla enintään 150 kg vuoden aikana. Näin ollen fosforin kokonaiskuormitus oli luvan esittämissä rajoissa vuonna 2024.

Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukainen vaatimustaso täyttyi kiintoaineen ja CODcr:n osalta kaikilla tarkkailukerroilla ja kokonaisfosforin sekä kokonaistyyppien osalta vuosikeskiarvoina laskettuna. BOD₇:n osalta vähimmäisvaatimukset saavutettiin pääosin jokaisella tarkkailukerralla, mutta lokakuun kierroksella pitoisuus ja poistuma jäivät asetuksen vähimmäisvaatimuksista (liite 2).

Puhdistamolta vesistöön johdettu keskimääräinen kuormitus vastasi asukasvastineluvuilla (BOD₇ 70 g/as-d, fosfori 4 g/as-d, typpi 15 g/as-d ja kiintoaine 105 g/as-d) laskien kokonaistyyppien osalta 2 800 hengen, orgaanisen aineen (BOD₇) osalta 271 hengen, kiintoaineen osalta 124 hengen ja kokonaisfosforin osalta 80 hengen puhdistamattomia jätevesiä.

JÄSENYYYDET JA YHTEISTYÖ

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta on jäsenenä seuraavissa organisaatioissa:

- Energiateollisuus ry
- Vesi- ja viemärlaitosyhdistys VVY ry
- Pohjois-Suomen Vesivaliokunta OUKE
- Pohjanmaan kaukolämpö ry
- Oulun kauppakamari
- Koillismaan Osuuskauppa
- Kuusamon Yrittäjät ry
- Ruka-Kuusamo matkailuyhdistys

Yhteistyö Adven Oy:n kanssa jatkuu voimalaitoksen käytön osalta.
Yhteistyöstä vastaa erikseen nimetty käyttötoimikunta.

SUUNNITTELU JA VALVONTA

YLEINEN SUUNNITTELU JA VALVONTA

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta toteutti verkostosuunnittelun pääosin omana työnä.

Rakentamista ja laitosten toimintaa ovat valvoneet Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus ja Kuusamon kaupungin ympäristötoimi.

Vesistötarkkailut ja jätevedenpuhdistamoiden näytteiden analysoinnin on suorittanut Rukan ja Mäntyselän puhdistamoiden osalta Eurofins Ahma Oy.

Talousvesianalysoinnin on hoitanut Eurofins Ahma Oy valvontatutkimusohjelman mukaisesti.

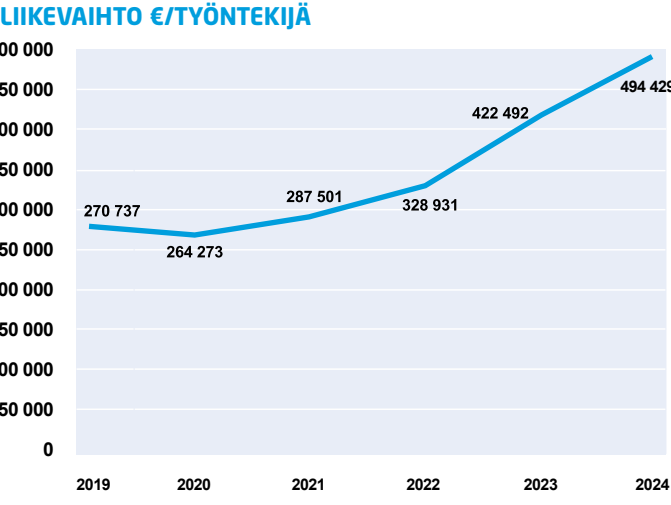
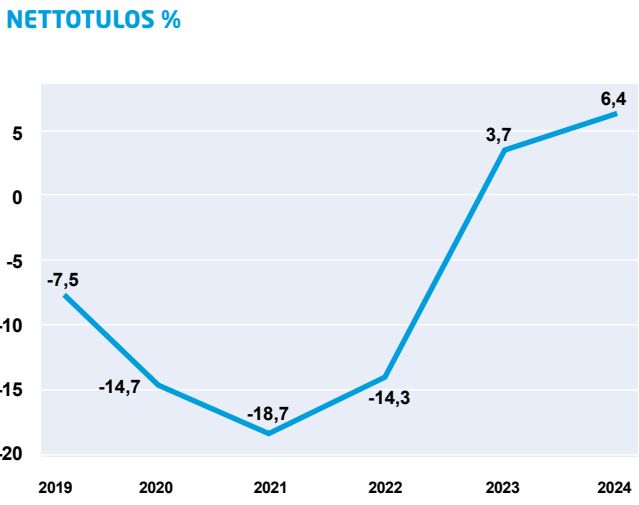
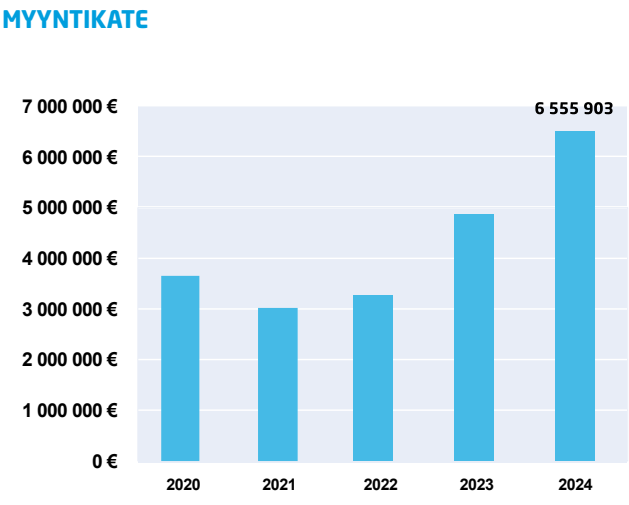
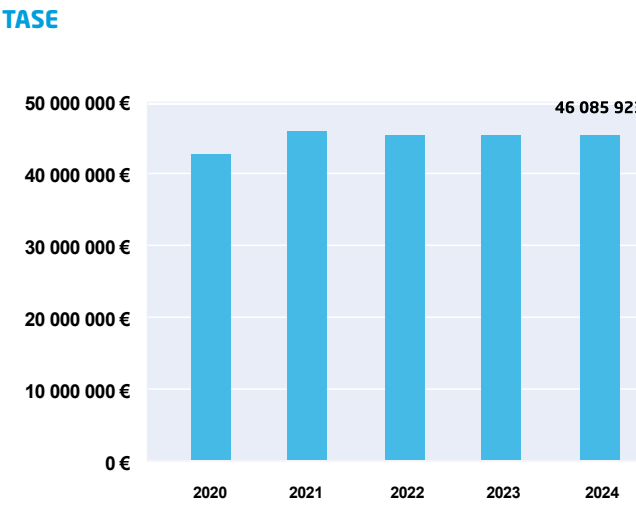
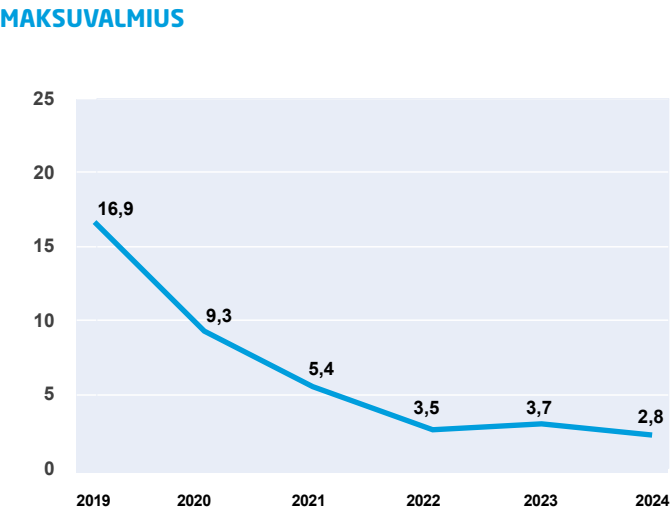
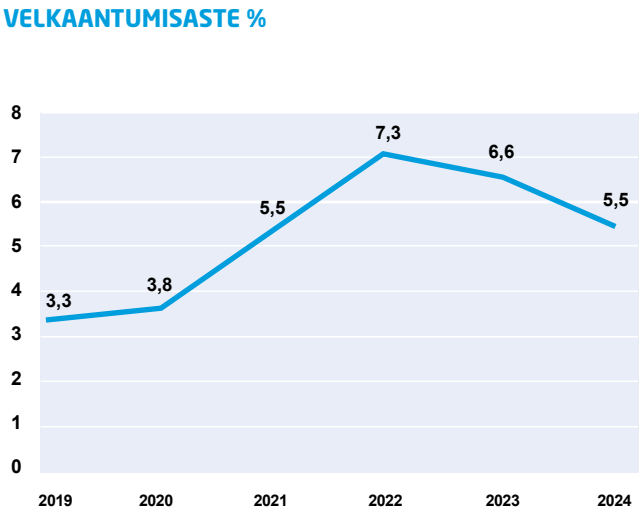
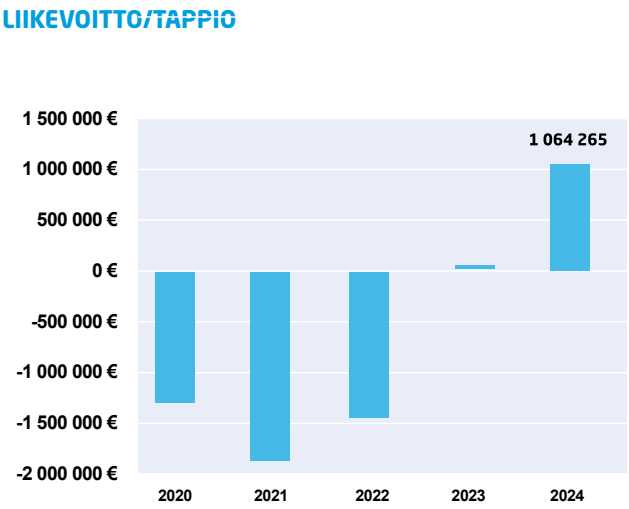
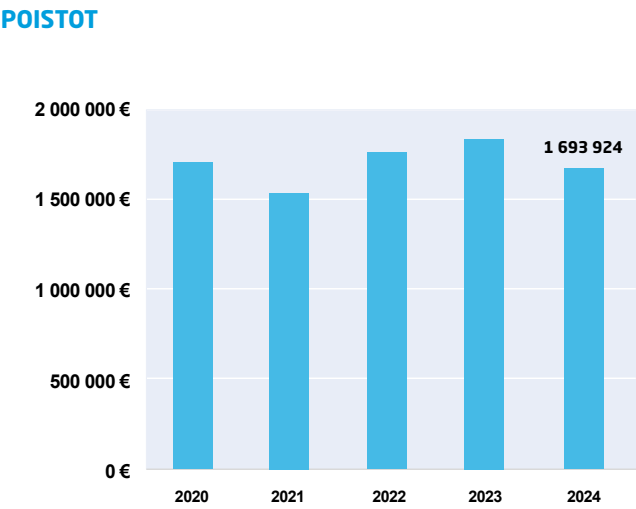
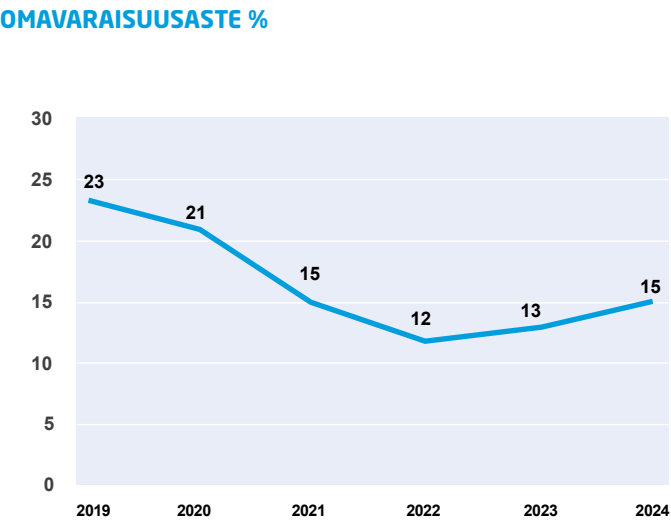
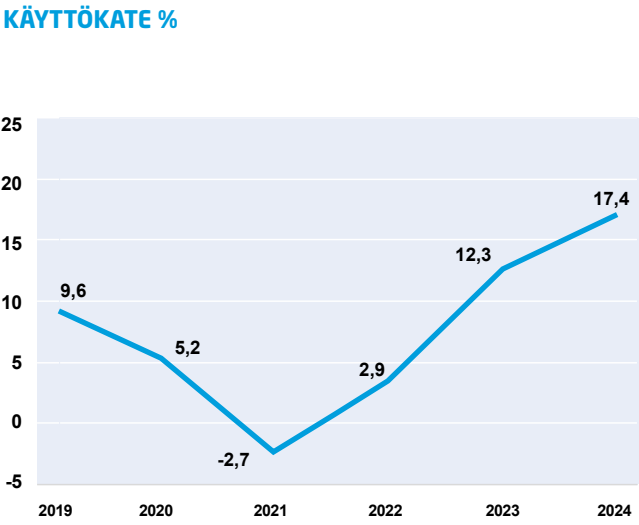
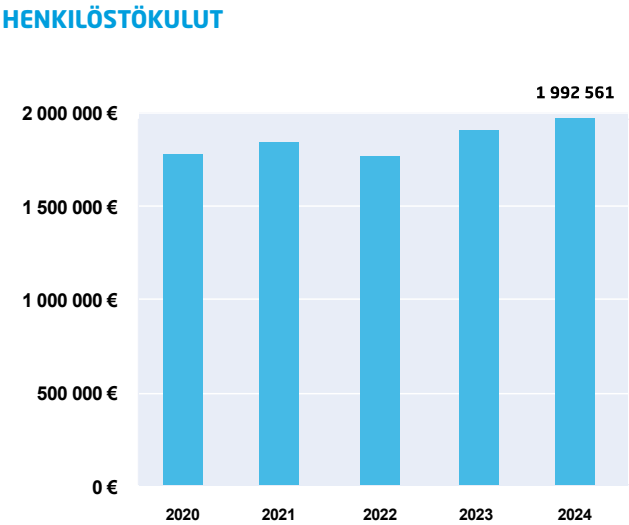
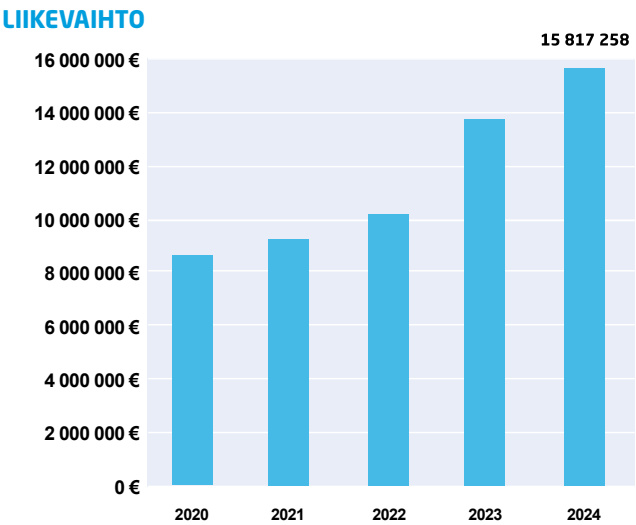
Kuusamon kaupunginvaltuusto on 14.11.2011 hyväksynyt Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan toiminta-alueen.

Toiminta-alueen hyväksymisen myötä kiinteistölle tulee liittymisvelvollisuus ja vesihuoltolaitokselle tulee vesihuollon huolehtimisvelvollisuus alueella.

TUNNUSLUKUJA 2024

TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT	
Käyttökate %	(liiketuos+ poistot) / liikevaihto * 100
Omavaruissuuste	100 * Oma pääoma / taseen loppusumma
Velkaantumisaste	kokonaisvelat / oma pääoma
Maksuvalmius, quick ratio	rahoitusomaisuus / lyhytaikaiset velat
Nettotulos %	100 * nettotulos/liikevaihto
Liikevaihto työntekijää kohden	liikevaihto / henkilökunnan keskim. lukumäärä

Vesihuoltolain 20§ mukainen vesihuoltoa koskeva eriyttäminen kirjanpidosta

- Toimintakertomus
- Tuloslaskelma
- Tase
- Rahoituslaskelma

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus (VHL 20 a §) Liiketoiminnan tulos

TULOSLASKELMA

Tilivuoden 2024 liikevaihto oli 4,809 milj. €. Liikevaihto kasvoi 466 t€ edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihtoon sisältyy vesi- ja viemäri liittymismaksutuloja 177 t€. Liikevaihtoon sisältyy perusmaksutuloja 545 t€

Muita liiketuottoja kirjattiin 392 t€, jotka laskivat 17 t€ edelliseen vuoteen verrattuna.

Materiaalien ja palveluiden osuus oli 1,474 milj. €. Kulut laskivat 414 t€ edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteät henkilöstökulut olivat 1,215 milj. €. Henkilöstökulut kasvoivat edellisestä vuodesta 14 t€.

Liiketoiminnan muut kulut olivat yhteensä 963 t€. Kulut kasvoivat 248 t€ edelliseen vuoteen nähden. Liiketoiminnan muita kuluja kasvattivat erityisesti IT-kustannukset, joista merkittävimpänä oli Hubgrade-järjestelmän kulut jätevedenpuhdistamoilla.

Käyttökatteeksi muodostui 1,548 milj. t€, jossa kasvua edelliseen vuoteen 601 t€. Käyttökateprosentti on 32,2 %, edellisenä vuonna käyttökateprosentti oli 21,8 %.

Suunnitelman mukaisia poistoja tehtiin toimintavuonna 1,284 milj. €. Poistot pienenivät 33 t€. Suunnitelman mukaiset poistot ovat samat kuin EVL-poistot lukuun ottamatta Rukan puhdistamoa, jossa käytetään 5 % menojäännöspoistoa. Rukan puhdistamon poisto oli 311 t€. Mäntyselän puhdistamon poisto-ohjelma on 40v tasapoisto ja vuonna 2024 Mäntyselän puhdistamon poisto oli 350 t€.

Liikevoitto ennen rahoitustuottoja ja -kuluja on 264 t€. Edellisenä vuonna liiketappio oli 370 t€.

Kirjanpidon rahoitustuotot olivat 110 t€. Tuotot laskivat edelliseen vuoteen nähden 396 t€. Lasku johtui siitä, ettei tulosvaikutteisen sijoitus-salkun purkua tehty niin paljon kuin vuonna 2023.

Tilikaudelle ei ole kirjattu tuloveroja. Tilikauden voitto oli 231 t€. Edellisenä vuonna tilikauden tappio oli 38 t€.

TASE

31.12.2024 taseen loppusumma on 29,636 milj. €. Laskua edelliseen tilikauteen oli 1,321 milj. €. Osuuspääoma 1.1.2024 oli 1,246 milj. € ja se lisääntyi 6 t€ ja oli tilikauden päättyessä 1,252 milj. €. Osuuspääoma kertyy osuusmaksuista, jotka peritään vesi- tai viemäri liittymän yhteydessä 0,25 €/rak.m³ ja vähintään 200 osuutta/liittymä.

Osuuksien määrä oli toimintavuoden lopussa 5 109 624 kpl. Osuuskunnassa on 4 510 jäsentä toimintavuoden lopussa.

RAHOITUS

Toimintavuoden 2024 investoinnit rahoitettiin vesi- ja viemärimaksutuloilla sekä käytössä olleilla kassavaroilla.

Vesihuollon liittymismaksuja perittiin toimintavuoden aikana 341 t€. 1.1.2022 alkaen uudet liittymismaksut ovat olleet ainoastaan siirtokelpoisia, ei palautuskelpoisia. Vesihuollon siirto- ja palautuskelpoiset liittymismaksut taseessa ovat yhteensä 26,348 milj. €. Likvidit rahavarat laskivat toimintavuoden aikana 1,109 milj.€. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa -1,320 milj. €.

LAINAT JA VAKUUDET

Osuuskunnalla on käytössä Nordea Pankki Oyj:n myöntämä, toistaiseksi voimassa oleva tililimiitti määrältään 3 000 000,00 €. Tililimiitin kokonaisvastuumäärä 31.12.2024 tilanteessa oli 2 511 625,01 €. Tililimiitin vakuutena on kiinteistökiinnitys tilalle Majavasuo 305–411-104-23. Kompostimullan käsittelytoiminnalle on asetettu 5000 €:n vakuus Kuusamon kaupungille (tuhkan ja kompostimullan varastokentän ympäristölupa 19.1.2016).

VAKUUTUKSET

Osuuskunnan rakennukset ja rakennelmat on vakuutettu LähiTapiola Koillismaa Keskinäinen-yhtiössä jälleen hankinta- tai päivänarvoonsa riippuen kohteesta.

Työntekijät on vakuutettu Tyel:n osalta Ilmarisessa. Muut lakisääteiset henkilövakuutukset ja vastuuvakuutukset sekä koneet, kalusto ja ajoneuvot on vakuutettu LähiTapiola Koillismaa Keskinäinen-yhtiössä.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Käyttökate %	(liiketulos+ poistot) / liikevaihto * 100
Omavaraisuusaste	100 * Oma pääoma / taseen loppusumma
Velkaantumisaste	kokonaisvelat / oma pääoma
Maksuvalmius, quick ratio	rahoitusomaisuus / lyhytaikaiset velat
Nettotulos %	100 * nettotulos/liikevaihto
Liikevaihto työntekijää kohden	liikevaihto / henkilökunnan keskim. lukumäärä

TUNNUSLUKUJA

	2020	2021	2022	2023	2024
Käyttökate-%	14	10	10	22	32
Omavaraisuusaste	5,1	2,3	-0,5	1,8	0,2
Velkaantumisaste	18,8	43,3	-220,4	177,6	479,4
Maksuvalmius	6,0	0,7	0,6	1,5	0,8
Nettotulos %	-27,3	-22,7	-23,6	0,9	4,8
LV/työntekijä	191 333	217 153	263 258	310 245	343 535

Vesihuollon lähitulevaisuuden näkymät

Verkostoon liittyviä rakentamis-, huolto- ja korjausinvestointeja jatketaan pitkän aikavälin suunnitelman mukaisesti. Uusien liittymien määrän arvioidaan kulkevan käsi kädessä alueella tapahtuvan rakentamisen kanssa.

Korkein hallinto-oikeus on antanut 12.10.2018 EVO:lle päätöksensä lietteiden kompostointiin liittyen. Lietteen käsittelyvaihtoehdot Kuusamossa ovat osoittautuneet erittäin rajallisiksi. Käytännössä KHO:n päätöksen perusteella lietteen kompostointia avoumassa ei saa enää jatkaa. Tällä hetkellä kuivattu liete ajetaan yhteistyösopimuksella G-sum Oy:lle Ouluun. Tästä aiheutuu vuosittain merkittävät kustannukset.

Järkevin hyötykäytön muoto olisi kuitenkin lietteen polttaminen yhdessä kiinteän polttoaineen kanssa ja rakeistamalla muodostuva tuhka metsälannoitteeksi.

Lietteen ja tuhkan yhteiskäytön mahdollistamista selvitetään parhailaan käynnissä olevan LieRaKi-hankkeen avustuksella. Hanke on ympäristöministeriön rahoittama ja jatkuu vuoden 2025 kevääseen saakka.

Vuoden 2021 lopussa käyttöön otettu Mäntyselän jätevedenpuhdistamo on toiminut hyvin ja lupaehtojen mukaisesti. Sekä Mäntyselän että Rukan puhdistamoiden toimintaa on kehitetty jatkuvana prosessina ja vuonna 2024 keinoälyjärjestelmä Hubgrade otettiin käyttöön myös Rukan puhdistamolle. Vuosien 2022 ja 2024 välillä Hubgrade on pienentänyt sähkönkulutusta molemmilla puhdistamoilla yhteensä 97 000 kWh. Hubgrade on osaltaan vaikuttanut myös puhdistamoiden kemikaalien käytön pienentymiseen, molempien puhdistamoiden kemikaalikulut ovat pienentyneet yhteensä 32 %.

Energiankulutuksen osalta Mäntyselän jätevedenpuhdistamo lämpeenee kaukolämmön avulla. Suoraa sähköenergiaa puhdistamo käyttää vuoden aikana noin 670 000 KWh. Puhdistamon sähköenergian kulutusta on tarkoitus muuttaa siten, että osa tarvittavasta sähköenergiasta saataisiin ns. ilmaisenergiana. Puhdistamolla on tarkoitus tulevina vuosina toteuttaa ensimmäinen vaihe tämän osalta, jossa puhdistamon sähköverkkoon lisätään aurinkopaneeleita.

Asiakkaille suunnattu häiriötiedotepalvelu otettiin käyttöön vuoden 2024 aikana. Kyseessä on tekstiviestipalvelu, jolla asiakkaita tiedotetaan etukäteen suunnitelluista tai äkillisistä vesi- ja lämpöhuollon häiriötilanteista. Palvelu on otettu hyvin vastaan ja palvelun toimintaa kehitetään edelleen eteenpäin.

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan sisäiset riskit liittyvät talouden, henkilöstöön ja toimintaan. Yleinen hintojen nostaa osuuskunnan toiminnan kustannuksia, mikä aiheuttaa hintojen tarkistuspainetta. Lisäksi osuuskunnan iso kirjanpidollinen poistopohja on raskas ja näkyy talouden tunnusluvuissa. Sijoitusympäristön muutokset voivat aiheuttaa riskejä osuuskunnan sijoitusvarallisuuden kehittymiseen. Sijoitusvarallisuus on matalariskisessä korkorahastossa. Henkilöstön pysyvyys on vakaa, mutta keski-ikä nousee koko ajan ja lisäksi työtehtävien vaatima erityisosaaminen luo osaltaan haavoittuvuutta organisaatioon.

Euroopan ja koko maailman kiristynyt turvallisuustilanne vaikuttaa osuuskunnan toimintaan ja tarpeeseen kiinnittää yhä lisääntyvää huomiota varautumiseen ja huoltovarmuuteen. Vesihuollon ja lämpöhuollon toiminta- ja huoltovarmuutta on parannettu lisäämällä varavoimakapasiteettia ja päivittämällä varautumis- ja valmiussuunnitelmaa sekä tekemällä käytännön harjoituksia. Kyberturvallisuuteen ja hybridivaikuttamiseen liittyvät riskitekijät kriittisen infran osalta ovat läsnä koko ajan. Näihin on varauduttu päivittämällä järjestelmiä, tehostamalla fyysistä kulunvalvontaa ja tarkkaavaisuutta laitosalueilla sekä lisäämällä ohjeistusta. Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta kuuluu myös NIS2-direktiivin soveltamisalaan.

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan nykyisen strategian toimeenpano jatkuu vuonna 2025 toimintasuunnitelman mukaisesti. Kansallinen vesihuoltouudistus on yksi lähivuosien tärkein alan keskeisten toimijoiden yhteinen ohjelma alan kehittämiseksi ja uudistamiseksi. Sääntely-ympäristössä on odotettavissa muutoksia myös lähivuosina. EU:n direktiiveistä on osa jo uudistunut (mm. juomavesidirektiivi) ja osa on uudistumassa (yhdyskuntajätevesidirektiivi), mikä heijastuu myös kansalliseen lainsäädäntöön. Vesihuoltolain uudistaminen on käynnissä ja jatkuu myös tulevina vuosina.

Kuusamon kaupungilla on käynnissä voimassa olevan Rukan yleiskaa-
van päivitys. Suunnittelualue kattaa Rukan matkailukeskuksen keskeiset osat ja tunturialueen. Kaavaa ei ole vielä hyväksytty ja muutokset vaativat Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan osalta tarkastelua ja suunnittelua eri näkökulmista koskien vedenhankintaa, jätevesien puhdistamista ja kaukolämmön tuotantoa.

Vesilaitos tuloslaskelma 1.1. – 31.12.2024

Liikevaihto	2024		2023	
Vesilaitos	1 764 799,64		1 633 463,65	
Viemärlaitos	3 044 687,15		2 709 968,03	
Liikevaihto	4 809 486,79		4 343 431,68	
Liiketoiminnan muut tuotot				
Vesilaitos	49 678,16		60 510,26	
Viemärlaitos	342 403,32		348 323,03	
Liiketoiminnan muut tuotot	392 081,48		408 833,29	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana				
Vesilaitos	-270 922,73		-314 301,05	
Viemärlaitos	-1 101 411,93	-1 372 334,66	-1 530 460,32	-1 844 761,37
Ulkopuoliset palvelut				
Vesilaitos	-7 502,05		-12 854,35	
Viemärlaitos	-94 413,92	-101 915,97	-31 090,64	-43 944,99
Materiaalit ja palvelut	-1 474 250,63		-1 888 706,36	
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot				
Vesilaitos	-440 787,54		-424 636,60	
Viemärlaitos	-483 330,28	-924 117,82	-482 729,23	-907 365,83
Henkilösivukulut				
Eläkekulut				
Vesilaitos	-120 005,27		-118 116,81	
Viemärlaitos	-127 549,27	-247 554,54	-135 433,97	-253 550,78
Muut henkilösivukulut				
Vesilaitos	-20 785,40		-18 386,75	
Viemärlaitos	-22 562,66	-43 348,06	-21 581,29	-39 968,04
Henkilöstökulut	-1 215 020,42		-1 200 884,65	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Vesilaitos	-298 050,89		-312 067,52	
Viemärlaitos	-986 327,01		-1 005 394,71	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 284 377,90		-1 317 462,23	
Liiketoiminnan muut kulut				
Vesilaitos	-319 744,32		-227 598,85	
Viemärlaitos	-644 066,26		-487 929,77	
Liiketoiminnan muut kulut	-963 810,58		-715 528,62	
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	264 108,74		-370 316,89	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot	109 815,40		505 871,23	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-143 024,65		-173 787,01	
Rahoitustuotot ja -kulut	-33 209,25		332 084,22	
VOITTO(TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	230 899,49		-38 232,67	
Tilinpäätös siirrot	0,00		0,00	
Tuloverot	0,00		0,00	
Muut välittömät verot	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	230 899,49		-38 232,67	

Tase vesiliiketoiminnasta 31.12.2024

VASTAAVAA	2 0 2 4		2 0 2 3	
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Liittymismaksut	357 059,33		410 490,78	
Atk-ohjelmat	0,00	357 059,33	5 179,37	415 670,15
Muut aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot	37 803,64	37 803,64	42 498,44	42 498,44
Aineettomat hyödykkeet		394 862,97		458 168,59
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	390 918,91	390 918,91	390 918,91	390 918,91
Rakennukset ja rakennelmat				
Rakennukset	176 191,32		192 160,90	
Vesilaitos rakennelmat	3 997 893,07		4 121 499,81	
Viemärlaitos rakennelmat	23 447 409,72	27 621 494,11	24 011 895,91	28 325 556,62
Koneet ja kalusto	145 627,90	145 627,90	160 231,07	160 231,07
Muut aineelliset hyödykkeet	519 953,00	519 953,00	575 517,56	575 517,56
Aineelliset hyödykkeet		28 677 993,92		29 452 224,16
Pysyvät vastaavat		29 072 856,89		29 910 392,75
Vaihtuvat vastaavat				
Saamiset				
Pitkäaikainen				
Muut pitkäaikaiset saamiset	12 500,00		12 500,00	
Pitkäaikainen		12 500,00		12 500,00
Lyhytaikainen				
Myyntisaamiset	1 862 169,34		1 233 022,95	
Siirtosaamiset	8 378,79		12 454,36	
Lyhytaikainen		1 870 548,13		1 245 477,31
Saamiset		1 883 048,13		1 257 977,31
Rahat ja pankkisaamiset				
Käteiskassa ja pankkitilit	-1 320 163,08		-211 369,71	
Rahat ja pankkisaamiset		-1 320 163,08		-211 369,71
Vaihtuvat vastaavat		562 885,05		1 046 607,60
VASTAAVAA		29 635 741,94		30 957 000,35

VASTATTAVAA	2 0 2 4		2 0 2 3	
Oma pääoma				
Osake,- osuus- tai muu pääoma				
Osuuspääoma	1 251 980,80		1 245 861,55	
Osake,- osuus- tai muu pääoma		1 251 980,80		1 245 861,55
Muut rahastot				
Vararahasto	437 208,56		437 208,56	
Muut rahastot		437 208,56		437 208,56
Edellisten tilikausien voitto(tappio)		-1 858 396,29		-1 820 163,62
Tilikauden voitto(tappio)		230 899,49		-38 232,67
Oma pääoma		61 692,56		-175 326,18
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	2 511 625,01	2 511 625,01	4 098 712,73	4 098 712,73
Muut pitkäaikaiset velat				
Vesijohtoverk.liittymismaksut	13 361 860,20		13 364 812,36	
Viemäriverk.liittymismaksut	12 986 423,69	26 348 283,89	12 988 755,24	26 353 567,60
Pitkäaikainen		28 859 908,90		30 452 280,33
Lyhytaikainen				
Saadut ennakkomaksut	44 443,00		44 443,00	
Ostovelat	322 460,17		385 075,77	
Muut lyhytaikaiset velat	161 419,38		27 568,35	
Siirtovelat	185 817,93		222 959,08	
Lyhytaikainen		714 140,48		680 046,20
Vieras pääoma		29 574 049,38		31 132 326,53
VASTATTAVAA		29 635 741,94		30 957 000,35

Rahat ja pankkisaamiset voivat mennä yksittäisellä liiketoiminnalla tilapäisesti negatiivisiksi johtuen tilin käytöstä tasauseranä.

Rahoituslaskelma vesiliiketoiminnasta 2024

TULORAHOITUS	2024	2023
Liikevoitto (tappio)	264 109	-370 317
Suunnitelman mukaiset poistot	1 284 378	1 317 462
Rahoitustuotot ja kulut	-33 209	332 084
Verot	0	0
Yhteensä	1 515 278	1 279 229
Käyttöpääoman muutos		
Liikesaamisten lisäys -/vähennys+	-625 071	-211 579
Liiketoiminnan kassavirta	890 207	1 067 650
Investointien rahavirrat		
Käyttöomaisuuden lisäys	446 842	517 767
Kassavirta ennen rahoitusta	443 365	549 883
Rahoituksen rahavirrat		
Lyhytaikaisten velkojen lis+/väh-	34 094	-1 081
Liittymismaksut lis/väh	-5 284	-16 053
Pitkäaikaisten velkojen lis+/väh-	-1 587 087	-84 965
Osuuspääoman lis/väh	6 119	2 420
Yhteensä	-1 108 793	450 204
Laskelman mukainen likvidien varojen lis/väh	-1 108 793	450 204
Taseen mukainen varojen lisäys+/vähennys-		
Likvidit varat tilikauden lopussa	-1 320 163	-211 370
Likvidit varat tilikauden alussa	-211 370	-661 574
	-1 108 793	450 204

Kirjanpitolain mukainen tilinpäätös toimintavuodelta 2024

Tuloslaskelma
Tase
Rahoituslaskelma

Tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2024

	2 0 2 4		2 0 2 3	
Liikevaihto				
Vesilaitos	1 764 799,64		1 633 463,65	
Viemärlaitos	3 044 687,15		2 709 968,03	
Kaukolämpölaitos	11 007 772,18		9 598 818,32	
Liikevaihto		15 817 258,97		13 942 250,00
Liiketoiminnan muut tuotot	429 249,50	429 249,50	489 710,42	489 710,42
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana				
Vesilaitos	-270 922,73		-314 301,05	
Viemärlaitos	-1 101 411,93		-1 530 460,32	
Kaukolämpölaitos	-9 478 526,14	-10 850 860,80	-7 582 599,17	-9 427 360,54
Varaston muutos +/-				
Kaukolämpölaitos	1 291 327,56	1 291 327,56	0,00	0,00
Ulkopuoliset palvelut				
Vesilaitos	-7 502,05		-12 854,35	
Viemärlaitos	-94 413,92		-31 090,64	
Kaukolämpölaitos	-29 155,85	-131 071,82	-30 597,07	-74 542,06
Materiaalit ja palvelut		-9 690 605,06		-9 501 902,60
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot				
Vesilaitos	-440 787,54		-424 636,60	
Viemärlaitos	-483 330,28		-482 729,23	
Kaukolämpölaitos	-615 967,64	-1 540 085,46	-558 941,86	-1 466 307,69
Henkilösivukulut				
Eläkekulut				
Vesilaitos	-120 005,27		-118 116,81	
Viemärlaitos	-127 549,27		-135 433,97	
Kaukolämpölaitos	-125 369,18	-372 923,72	-118 635,19	-372 185,97
Muut henkilösivukulut				
Vesilaitos	-20 785,40		-18 386,75	
Viemärlaitos	-22 562,66		-21 581,29	
Kaukolämpölaitos	-36 203,92	-79 551,98	-32 565,65	-72 533,69
Henkilöstökulut		-1 992 561,16		-1 911 027,35

	2 0 2 4		2 0 2 3	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Vesilaitos	-298 050,89		-312 067,52	
Viemärlaitos	-986 327,01		-1 005 394,71	
Kaukolämpölaitos	-409 546,52		-426 243,91	
Poistot ja arvonalentumiset		-1 693 924,42		-1 743 706,14
Liiketoiminnan muut kulut	-1 805 152,55	-1 805 152,55	-1 251 592,63	-1 251 592,63
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		1 064 265,28		23 731,70
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot	167 348,69		759 605,27	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-214 470,39		-260 712,94	
Rahoitustuotot ja -kulut		-47 121,70		498 892,33
VOITTO(TAPPIO) ENNEN				
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		1 017 143,58		522 624,03
Tilinpäätös siirrot	0,00		0,00	
Tuloverot	0,00		0,00	
Muut välittömät verot	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		1 017 143,58		522 624,03

VASTAAVAA	2024		2023	
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Liittymismaksut	516 857,83		570 289,28	
Atk-ohjelmat	0,00	516 857,83	7 769,05	578 058,33
Muut aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot	37 803,64	37 803,64	42 498,44	42 498,44
Aineettomat hyödykkeet	554 661,47		620 556,77	
Aineelliset hyödykkeet				
Maa-ja vesialueet	553 576,85	553 576,85	553 576,85	553 576,85
Rakennukset ja rakennelmat				
Rakennukset	264 287,04		288 241,36	
Vesilaitos rakennelmat	3 997 893,07		4 121 499,81	
Viemärlaitos rakennelmat	23 447 409,72		24 011 895,91	
Kaukolämpö rakennelmat	4 886 545,81	32 596 135,64	5 045 310,11	33 466 947,19
Koneet ja kalusto	209 799,69	209 799,69	243 881,97	243 881,97
Muut aineelliset hyödykkeet	536 344,13	536 344,13	593 429,93	593 429,93
Aineelliset hyödykkeet	33 895 856,31		34 857 835,94	
Pysyvät vastaavat	34 450 517,78		35 478 392,71	
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet				
Puuvarasto	1 291 327,56		0,00	
Vaihto-omaisuus	1 291 327,56		0,00	
Saamiset				
Pitkäaikainen				
Muut pitkäaikaiset saamiset	240 387,04		278 236,96	
Pitkäaikainen	240 387,04		278 236,96	
Lyhytaikainen				
Myyntisaamiset	3 807 371,77		3 010 930,42	
Siirtosaamiset	48 856,40		54 673,82	
Lyhytaikainen	3 856 228,17		3 065 604,24	
Saamiset	4 096 615,21		3 343 841,20	
Rahoitusarvopaperit				
Muut arvopaperit				
Mandatum rahoitusarvopaperi	4 881 821,71		5 165 507,03	
Rahoitusarvopaperit	4 881 821,71		5 165 507,03	
Rahat ja pankkisaamiset				
Käteiskassa ja pankkitilit	1 365 641,38		1 899 705,39	
Rahat ja pankkisaamiset	1 365 641,38		1 899 705,39	
Vaihtuvat vastaavat	11 635 405,86		10 409 053,62	
VASTAAVAA	46 085 923,64		45 887 446,33	

VASTATTAVAA	2024		2023	
Oma pääoma				
Osake,- osuus- tai muu pääoma				
Osuuspääoma	1 251 980,80		1 245 861,55	
Osake,- osuus- tai muu pääoma	1 251 980,80		1 245 861,55	
Muut rahastot				
Vararahasto	888 665,71		836 403,31	
Muut rahastot	888 665,71		836 403,31	
Edellisten tilikausien voitto(tappio)	3 922 614,03		3 452 252,40	
Tilikauden voitto(tappio)	1 017 143,58		522 624,03	
Oma pääoma	7 080 404,12		6 057 141,29	
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	2 511 625,01	2 511 625,01	4 098 712,73	4 098 712,73
Muut pitkäaikaiset velat				
Vesijohtoverk.liittymismaksut	13 361 860,20		13 364 812,36	
Viemäriverk.liittymismaksut	12 986 423,69		12 988 755,24	
Kaukolämpöverk.liittymismaksut	6 557 179,70		6 566 598,14	
Pitkäaikainen	32 905 463,59		32 920 165,74	
Lyhytaikainen				
Saadut ennakkomaksut	44 443,00		44 443,00	
Ostovelat	2 956 108,71		2 371 102,24	
Muut lyhytaikaiset velat	242 129,08		41 352,52	
Siirtovelat	345 750,13		354 528,81	
Lyhytaikainen	3 588 430,92		2 811 426,57	
Vieras pääoma	39 005 519,52		39 830 305,04	
VASTATTAVAA	46 085 923,64		45 887 446,33	

Rahoituslaskelma 2024

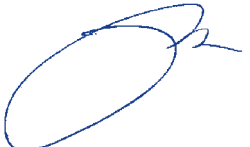
TULORAHOITUS	2024	2023
Liikevoitto(tappio)	1 064 265	23 732
Suunnitelman mukaiset poistot	1 693 924	1 743 706
Rahoitustuotot ja kulut	-47 122	498 892
Verot	0	0
Yhteensä	2 711 067	2 266 330
Käyttöpääoman muutos		
Liikesaamisten lisäys -/vähennys+	-752 774	-332 935
Vaihto-omaisuuden lisäys -/vähennys+	-1 291 327	0
Yhteensä	-2 044 101	-332 935
Liiketoiminnan rahavirta	666 966	1 933 395
Investointien rahavirrat		
Käyttöomaisuuden lisäys	666 049	570 507
Kassavirta ennen rahoitusta	917	1 362 888
Rahoituksen rahavirrat		
Lyhytaikaisten velkojen lis+/väh-	777 004	225 549
Pitkäaikaisten velkojen lis+/väh-	-1 587 087	-510 997
Liittymismaksut lis/väh	-14 702	-45 852
Osuuspääoman lis/väh	6 119	2 420
Yhteensä	-817 749	1 034 008
Laskelman mukainen likvidien varojen lis/väh	-817 749	1 034 008
Taseen mukainen varojen lisäys+/vähennys-		
Likvidit varat tilikauden lopussa	3 053 297	3 871 046
Likvidit varat tilikauden alussa	3 871 046	2 837 038
	-817 749	1 034 008

Hallituksen esitys osuuskuntakokoukselle

Hallitus esittää, että vuoden 2024 ylijäämä 1 017 143,58 €, siirretään sääntöjen mukaisesti 10 % 101 714,36 € vararahastoon ja loput 915 429,22 € siirretään edellisten kausien voitto/tappio –tilille.

Kuusamossa 24. maaliskuuta 2025

Anne-Kaisa Olva
puheenjohtaja

Harri Lämsä
varapuheenjohtaja

Mikko Hiltula
jäsen

Kimmo Korpua
jäsen

Henrik Riipinen
jäsen

Jyrki Saarela
jäsen

Mika Mankinen
toimitusjohtaja, jäsen

Tilintarkastuskertomus

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan (y-tunnus 0186403-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia osuuskunnasta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan osuuskunnan kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos osuuskunta aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyys voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen

voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon osuuskunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä osuuskunnan kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei osuuskunta pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio, jonka olemme saaneet käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, on toimintakertomus.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme samaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Oulussa 8. huhtikuuta 2025

KPMG OY AB

Matti Keskitalo
KHT, JHT

EVO